

บทที่ 3

ขอบเขตและวิธีดำเนินการวิจัย

การศึกษาวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษาเกี่ยวกับภาวะผู้นำของผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นศึกษาเฉพาะเทศบาลตำบลในจังหวัดเชียงใหม่ซึ่งมีวิธีการดำเนินการวิจัยโดยกำหนดประเด็นไว้ดังนี้

- ประชากรเป้าหมาย
- กลุ่มตัวอย่าง
- เครื่องมือในการวิจัย
- การเก็บรวบรวมข้อมูล
- การวิเคราะห์ข้อมูล

ประชากรกลุ่มเป้าหมาย

ประชากรของการวิจัยในเรื่องนี้คือ กลุ่มพนักงานเทศบาลของเทศบาลตำบลในจังหวัดเชียงใหม่ซึ่งมีเทศบาลตำบลจำนวนทั้งสิ้น 28 แห่ง

เทศบาลตำบลช้างเผือก เทศบาลตำบลเชิงดอย เทศบาลตำบลแม่วิม เทศบาลตำบลสันกำแพง เทศบาลตำบลดั้นเปา เทศบาลตำบลแม่ใจ เทศบาลตำบลหางดง และเทศบาลตำบลยางเนิ้ง เทศบาลตำบลบ้านหลวง เทศบาลตำบลแม่แจ่ม เทศบาลตำบลเชียงดาว เทศบาลตำบลเมืองงาย เทศบาลตำบลสันมหาพน เทศบาลตำบลเมืองแกนพัฒนา เทศบาลตำบลสะเมิงใต้ เทศบาลตำบลเวียงฝาง เทศบาลตำบลบ้านแม่ข่า เทศบาลตำบลไชยปราการ เทศบาลตำบลแม่อาว เทศบาลตำบลเวียงพร้าว เทศบาลตำบลยุหว่า เทศบาลตำบลบ้านกลาง เทศบาลตำบลบ้านกาศ เทศบาลตำบลสันทรายหลวง เทศบาลตำบลหนองตองพัฒนา เทศบาลตำบลท่าข้าม เทศบาลตำบลท่าเคอ และเทศบาลตำบลอมก๋อย

กลุ่มตัวอย่าง

ในการศึกษานี้ ผู้วิจัยได้ใช้การสุ่มตัวอย่างแบบ Two Stratified Random Sampling ซึ่งการเลือกตัวอย่างจากพนักงานเทศบาลของเทศบาลตำบลในจังหวัดเชียงใหม่ จะมีวิธีการเลือกตัวอย่างโดยแบ่งออกเป็น 2 ขั้นตอน คือ

ขั้นที่ 1 การเลือกเทศบาลตำบลตามการแบ่งเขตผังเมืองรวม โดยแบ่งออกเป็น 2 กลุ่ม

กลุ่มที่ 1 คือกลุ่มที่อยู่ในเขตผังเมืองรวม ได้แก่ เทศบาลตำบลช้างเผือก เทศบาลตำบลเชิงคอย เทศบาลตำบลแม่ริม เทศบาลตำบลสันกำแพง เทศบาลตำบลต้นเปา เทศบาลตำบลแม่ใจ เทศบาลตำบลหางดง และเทศบาลตำบลยางเนิ้ง

กลุ่มที่ 2 คือกลุ่มที่อยู่นอกเขตผังเมืองรวม ได้แก่ เทศบาลตำบลบ้านหลวง เทศบาลตำบลแม่แจ่ม เทศบาลตำบลเชียงดาว เทศบาลตำบลเมืองงาย เทศบาลตำบลสันมหาพน เทศบาลตำบลเมืองแกนพัฒนา เทศบาลตำบลสะเมิงใต้ เทศบาลตำบลเวียงฝาง เทศบาลตำบลบ้านแม่ข่า เทศบาลตำบลไชยปราการ เทศบาลตำบลแม่อาย เทศบาลตำบลเวียงพร้าว เทศบาลตำบลยุหว่า เทศบาลตำบลบ้านกลาง เทศบาลตำบลบ้านกาศ เทศบาลตำบลสันทรายหลวง เทศบาลตำบลหนองตองพัฒนา เทศบาลตำบลท่าข้าม เทศบาลตำบลท่าเตือ และเทศบาลตำบลอมก๋อย

ขั้นที่ 2 การเลือกเทศบาลจากตัวอย่างประชากรที่เป็นพนักงานเทศบาลตำบลในเขตผังเมืองรวม จำนวน 3 เทศบาลจาก 8 เทศบาล

ตัวอย่างประชากรที่เป็นพนักงานเทศบาลตำบลนอกเขตผังเมืองรวม จำนวน 8 เทศบาลจาก 20 เทศบาล

การเลือกพนักงานเทศบาลจากเทศบาลที่ถูกเลือกมาในขั้นตอนที่ 2 นั้น เทศบาลหนึ่งเลือกพนักงานจำนวน 12 คน ซึ่งจะพิจารณาตามหน่วยงานหลัก ซึ่งแบ่งออกเป็น 5 หน่วย ดังนี้

1. หน่วยการช่าง
2. หน่วยการคลัง
3. หน่วยการสาธารณสุข
4. หน่วยการศึกษา
5. หน่วยงานธุรการ

ดังนั้นการเลือกกลุ่มตัวอย่างของพนักงานเทศบาลจาก 11 เทศบาล จะเลือกได้ 132 คน

เครื่องมือในการวิจัย

ได้แก่แบบสอบถามซึ่งจะประกอบไปด้วย 3 ส่วน คือ

ส่วนที่ 1 ข้อมูลพื้นฐานทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม มีลักษณะเลือกตอบซึ่งได้แก่ เพศ อายุ วุฒิการศึกษา หน่วยงานที่รับผิดชอบ ระยะเวลาการรับราชการ และตำแหน่งหน้าที่ที่รับผิดชอบ

ส่วนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับภาวะผู้นำซึ่งเป็นคำถามเกี่ยวกับรูปแบบภาวะผู้นำแบบต่างๆ ของผู้บริหาร และปัจจัยที่สัมพันธ์กับการปฏิบัติงาน

ส่วนที่ 3 ข้อมูลเกี่ยวกับความคิดเห็นเกี่ยวกับภาวะผู้นำที่เหมาะสมและหน้าที่ของผู้นำที่ควรปฏิบัติ

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูลแบบสอบถาม ผู้วิจัยได้ทำหนังสือขอความร่วมมือในการตอบแบบสอบถามแนบไปกับแบบสอบถามที่ส่งไปยังเทศบาลตำบลที่ได้รับเลือกจากการสุ่มข้างต้น โดยผู้วิจัยได้เก็บแบบสอบถามจำนวน 132 ชุด สำหรับ 11 เทศบาล และได้แบบสอบถามกลับคืนมาเป็นจำนวน 81 ชุด คิดเป็นร้อยละ 61.36

การวิเคราะห์ข้อมูล

หลังจากได้แบบสอบถามกลับคืนมาทั้งหมดและได้ตรวจสอบความถูกต้องเรียบร้อยแล้ว ผู้วิจัยได้ทำการวิเคราะห์ตามขั้นตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลพื้นฐานทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม วิเคราะห์โดยการแจกแจงความถี่ และร้อยละ

ตอนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับภาวะผู้นำซึ่งเป็นคำถามเกี่ยวกับรูปแบบภาวะผู้นำแบบต่างๆ ของผู้บริหาร วิเคราะห์โดยใช้ความแปรปรวนทางเดียว (One Way Anova) และใช้การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปร (Correlation Analysis)

ตอนที่ 3 การวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับปัจจัยที่สัมพันธ์กับการปฏิบัติงาน

ตอนที่ 4 การวิเคราะห์สหสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำของผู้บริหารเทศบาลที่เน้นผู้บังคับบัญชาเป็นศูนย์กลางและที่เน้นผู้ใต้บังคับบัญชาเป็นศูนย์กลางกับปัจจัยในการปฏิบัติงาน

ในการวิเคราะห์แบบสอบถามในตอนที 2 ซึ่งใช้การวัดแบบ Likert Scale ผู้วิจัยจะใช้น้ำหนักคะแนนและช่วงคะแนน ดังนี้

รายการ	น้ำหนักคะแนน		ช่วงคะแนน
	คำถามเชิงปฏิฐาน	คำถามเชิงปฏิเสธ	
เห็นด้วยอย่างยิ่ง	5	1	4.51-5.50
เห็นด้วย	4	2	3.51-4.50
ปานกลาง	3	3	2.51-3.50
ไม่เห็นด้วย	2	4	1.51-2.50
ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง	1	5	0.51-1.50

จากวิธีดำเนินการวิจัยที่ได้กล่าวมาแล้วข้างต้นจะทำให้ทราบถึง ภาวะผู้นำของผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่สัมพันธ์กับการปฏิบัติงานของพนักงานเทศบาล ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำของผู้บริหารทั้งในด้านที่เน้นผู้บังคับบัญชาเป็นศูนย์กลาง และในด้านที่เน้นผู้ใต้บังคับบัญชาเป็นศูนย์กลางกับปัจจัยที่สัมพันธ์กับการปฏิบัติงานซึ่งนำไปสู่การวิเคราะห์ในบทต่อไป